

TEMPS ERA TEMPS

Els nou mesos que Ràdio Tortosa fou catalanista

La passada setmana el Col·legi de Periodistes Demarcació de les Terres de l'Ebre va retre homenatge a Luz Acero entre altres persones del món de la comunicació. Per tal circumstància es van publicar articles relatius a l'activitat de Luz Acero i de la història de l'emissora Ràdio Tortosa i el seu programa estel·lar 'Xerrades sense Malícia' descrit com a parlat en tortosí; en cap cas s'esmentà un altre programa catalanista, tot i ser en castellà, que va emetre entre 1963 i 1964.

Josep Bayerrri Raga,
periodista

El ball de sardanes mai va tenir arrelament al Baix Ebre a diferència d'altres indrets del país. Aquí el sarràu era la jota en les seues diferents variants. La sardana s'impulsava des de les parròquies per confrontar-la amb els balls de parella que començaven a estendre's a les festes de carrer cap als anys cinquanta, passats els primers anys de repressió religiosa en acabar la guerra civil. Les ballades de sardanes, però, eren una de les poques eslectxes que la dictadura permetia per parlar de temes catalans; en definitiva per recuperar el catalanisme popular. A Tortosa es promovien els balls de sardanes a la parròquia del Roser, davant la qual hi havia a darrera hora de les tardes amb bona afluència de joves; també al Patronat de la Sagrada Família on es ballava al pati posterior a la pujada de Sant Francesc. Fou al Patronat on es crea la primera colla - "Flors que neixen" - que participava en concursos arreu de Catalunya i on s'aixoplugava l'entitat Foment de la Sardana, presidida per Fidel Serres, amb Jordi Angelats, Tomas Carot, Josep Maria Brull, Antoni Ferrando i Joan Anto i de la qual jo, amb 18 anys, n'era el secretari.

L'any 1963 Foment de la Sardana va proposar al director de Ràdio Tortosa Lluís Mestre Reixach l'emissió d'un programa setmanal, de 20 minuts de durada, dedicat al ball de la sardana; havia de ser en castellà i no parlar de res més. Per complir amb les exigències se li va posar per nom *La Veu de la Tenora* i s'emetia els divendres a les deu i mitja de la nit; jo escrivia els guions i Luz Acero i Paco Guimera eren qui els llegien. Amb una durada de 20 minuts

El primer programa es va emetre el 5 de juliol de 1963. Al principi no

més es tractava de temes sardanístics, la història i antecedents dels balls, els concursos que se celebraven i la participació de la colla tortosina entremig de discs de sardanes. A poc a poc el tema es va anar eixamplant per parlar dels Cors de Clavé i els seus orígens a la Barcelona de meitats del segle XIX i, amb tota la prudència dels moviments socials d'aquells anys; també s'inclouïen poesies en català. A partir del setembre el programa passa als diumenges a migdia i s'aprofundí en el vessant cultural en referir-se al naixement i història de la llengua, la "renaixença" i els autors més importants de la literatura catalana, temes d'excursionisme, folklore i activitats culturals a la ciutat amb referència a conferències entre altres de personalitats com Manolo Perez Bonfill, Gerard Vergés, Vicent Sanmartín... També es comença a informar del moviment de la *Nova Cançó catalana* emetent discs d'"Els setges Jutges", Pi de la Serra, Raimon...

A l'edició 35, corresponent al 15 de març de 1964 s'inclouïa un comentari sobre l'església i la llengua catalana explicant el cas concret del bisbat de Tortosa on a cap temple (excepció de la capelleta de Montserrat a cura del canonge Manyà) es feien misses ni prèdiques en català. El tema no va agrada al bisbat, que va protestar davant el director de Ràdio Tortosa. Lluís Mestre era una persona de dreta militant, membre del Consejo Local de Falange i agressiu contra qualsevol expressió d'esquerres i nacionalista, tot i ser el net de Francesc Mestre i Noé referent del nacionalisme conservador de principis de segle. No era un cas aïllat; molts dels fills de dirigents de dreta assassinats durant el període revolucionari de 1936 en acabar la guerra van participar activament amb el règim franquista, cosa del tot comprensible. Mestre va suspendre el programa de forma immediata amb una virulència innecessària assegu-

rant que l'havien enganyat.

L'obra del Ballet Popular organitzava cada any des de 1960 el Dia Universal de la Sardana proclamant una població com a "Ciutat Pubilla" i lliurant diversos premis en el marc d'una jornada festiva el darrer diumenge d'abril de cada any. Un dels premis era per al millor guió radiofònic sobre temes culturals i folklòrics i altres valors identitaris. Aquell any fou premiat el programa de Ràdio Tortosa. Hi havia una placa recordatori per a l'emissora que li varen treure i, tot i que el programa ja havia censurat, la placa va estar penjada molts anys al vestíbul.

Ràdio Tortosa fou un referent informatiu de la vida de Tortosa durant molts anys. A la imatge estat actual de la façana de l'antiga seu de la ràdio, que estava al carrer Argentina de la capital del Baix Ebre.

CONSULTES EXTERNES • URGÈNCIES • SALA DE PARTS • HOSPITALITZACIÓ • QUIRÒFANS • PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

CLÍNICA
TERRES DE L'EBRE
TORTOSA

Atenció sanitària,
propera i accessible

Visita mèdica
Vacunació
Revisió resultats
Control post-quirúrgic
Control post-ingrés

JA POTS DEMANAR VISITA A LA NOSTRA WEB
www.clinicaterresebre.cat

Plaça 1 d'octubre, 6-8 43500 Tortosa
clinicaterresebre@saluttortosa.cat

977 588 200

Reserva de visites 977 588 205

A Tortosa des de 1945
Sempre al teu servei

Especialitats i Serveis

- Alergologia
- Anàlisis Clíniques
- Anatomia patològica
- Anestesiologia i Clínica del Dolor
- Angiologia i Cirurgia Vasculat
- Aparell Digestiu i Endoscòpia Digestiva
- Cardiologia
- Cirurgia General i Aparell Digestiu
- Cirurgia Oral i Maxil·lofacial
- Cirurgia Pediàtrica
- Cirurgia Plàstica, Estètica i Reparadora
- Dermatologia
- Endocrinologia i Nutrició
- Farmàcia
- Infermeria
- Llevadores
- Medicina de l'Esport
- Medicina General
- Medicina Interna
- Neurologia
- Neuropsicologia
- Obstetrícia i Ginecologia
- Oftalmologia
- Otorinolaringologia
- Pediatria
- Psicologia Infantojuvenil
- Radiologia i Diagnòstic per la Imatge
- Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
- Urgències
- Urologia